

**JOURNALISMIN TULEVAT TEKIJÄT - JOURNALISTII-
KAN OPISKELIJOIDEN NÄKEMYKSIÄ ALANSA TULE-
VAISUUDESTA**

Milena Sopenen
Kandidaatintutkielma
Journalistiikka
Kieli- ja viestintätieteiden lai-
tos
Jyväskylän yliopisto
Syksy 2020

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Milena Sopenan	
Työn nimi Journalismin tulevat tekijät – journalistiikan opiskelijoiden näkemykset alansa tulevaisuudesta	
Oppiaine Journalistiikka	Työn laji Kandidaatintutkielma
Aika Syksy 2020	Sivumäärä 26
<p>Tiivistelmä</p> <p>Journalismin tutkimusta on lävistänyt jo usean vuosikymmenen ajan puhe journalismin kriisistä: niin median tuottaminen kuin kulutus ovat muuttuneet, ja journalismin täytyy uudelleenmääritellä paikkansa alalla. On kuitenkin esitetty, että journalismi ei ole kriisissä, vaan se mukautuu sitä ympäröivään yhteiskuntaan ja sen viestintä- ja informaatiotarpeisiin sopivaksi. Lisäksi jatkuvan pohdinnan aiheena on journalistiikan ydinkysymys: mitä on journalismi? Kaiken tämän keskellä ovat journalistiikan opiskelijat, joista usea aikoo tulevaisuudessa työskennellä nimenomaan toimittajina.</p> <p>Tämä tutkimus kartoittaa neljän suomalaisen korkeakoulun journalistiikan opiskelijoiden ajatuksia journalismin nykytilasta ja tulevaisuudesta. Tutkimusmenetelmänä oli kyselytutkimus. Tutkimusta ohjaavat kysymykset olivat: onko journalismin kriisidiskurssilla vaikutusta opiskelijoiden motivaatioon alalle hakeutumiseen tai käsitykseen journalismin yhteiskunnallisesta arvosta? Miten journalistiikan koulutus vaikuttaa opiskelijoiden näkemyksiin journalismin yhteiskunnallisesta asemasta?</p> <p>Kyselyyn vastasi yhteensä 47 opiskelijaa. Enemmistö vastaajista (38 %) oli opintojensa alkuvaiheessa, olivat olleet journalistisessa työssä korkeintaan puoli vuotta (53 %), ja heidän tavoitteenaan oli tulla toimittajiksi (76 %). Vastausaineiston perusteella journalistiikan opiskelijat ovat erittäin tietoisia alansa haasteista: hyvin suuressa osassa avoimista vastauksista mainittiin huoli vakituisen työn löytämisestä, freelancer-työstä ja nollasopimuksista. Opiskelijoilla oli vastakkaisia käsityksiä opintoympäristön vaikutuksista heidän käsityksiinsä: jotkut sanoivat korkeakouluympäristön luoneen liioittelevan negatiivisen kuvan alan tilanteesta, toisten mielestä liian positiivisen.</p> <p>Tutkimuksen tuloksia ei voi täysin yleistää suoraan kaikkia Suomen journalistiikan opiskelijoita koskivaksi, koska otanta on verrattain pieni, eikä sisällä yhtä journalistiikan opetusta tarjoavaa suomalaista korkeakoulua. Jatkotutkimusaiheet tämän tutkimuksen pohjalta voisi pyrkiä kartoittamaan mahdollista korrelaatiota työ- tai opintokokemuksen sekä sen välillä, miten journalistiikan opiskelija suhtautuu journalismin kriisidiskurssiin.</p>	
Asiasanat journalistiikka, journalismin kriisidiskurssi, journalistiikanopetus, toimittajat	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimuksen motivointi	1
2	TEOREETTINEN TAUSTA.....	4
2.1	Journalismin ideaali ja toimittajan ammattikuva	5
2.2	Onko journalismi kriisissä?	6
2.3	Journalismin koulutuksen hyödyt ja ongelmat	8
3	MENETELMÄ JA AINEISTO	10
4	TULOKSET	13
4.1	Monivalintakysymykset ja väittämät	13
4.2	Teemoittelu avoimista kysymyksistä	17
5	POHDINTA.....	23
5.1	Tutkimuskysymysten käsittely ja jatkotutkimusaiheet	24
	LÄHTEET	27

LIITTEET

Liite 1: Kyselylomake

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen motiivointi

Media-alalla on käyty viime vuosikymmeninä paljon keskustelua alan tulevaisuudesta: uutis- ja muun informaatiotarjonnan nopea kasvu lyhyessä ajassa yhdistettynä teknologian nopeaan kehitykseen sekä yhteiskunnan arvomaailman muutokseen on monien näkemysten mukaan johtanut journalismin kriisiin (ks. esim. Berger, 2018; Koljonen, 2013a; Conboy, 2004). Samanaikaisesti esitetään mielipiteitä siitä, miten journalismi ei ole kriisissä, vaan kyseessä on sen perusluonteeseen kuuluva muutos: kriisi onkin tällöin prosessi, jonka tuloksena journalismi mukautuu sitä ympäröivään yhteiskuntaan ja sen viestintä- ja informaatiotarpeisiin sopivaksi (esim. Conboy, 2004; Koljonen, 2013a; Høyer ja Lauk, 2016.). Tämän keskustelun lisäksi jatkuvan pohdinnan aiheena on journalistiikan ydinkysymys: mitä on journalismi?

Yksi mediakentän suurimmista muutoksista on, että valta siitä, mistä puhutaan ja millä tavoin, on pirstaloitunut eri toimijoille. Esimerkiksi yleisön käsite on muuttunut radikaalisti median kuluttajien samalla tuottaessa sisältöjä sosiaaliseen mediaan. Viime vuosisadan tilanne, jossa suuret mediatalot enemmän tai vähemmän hallitsivat uutistuotantoa ja -levitystä, on takanapäin. Median ansaintalogiikka on muutospainneessa, kun lehdet eivät voi rahoittaa toimintaansa enää pelkästään lukijoiden tilausmaksuilla nettiutisten ollessa suurimmaksi osaksi ilmaisia. (esim. Seppänen & Väli-verronen, 2012) Taloudellinen ahdinko perinteisillä media-aloilla on johtanut työpaikkojen vähenemiseen, ja niin mediassa kuin journalistiikan tieteellisissä julkaisuissa on aika ajon kyseenalaistettu journalistisen ammatin merkitys ja mielekkyys nykypäivän - ja tulevaisuuden - mediamaisemassa. (Esim. mts., Conboy, 2004)

Nykypäivän mediakentässä perinteiset joukkoviestinnän muodot sekoittuvat käyttäjien sisällöntuotannon kanssa (Seppänen & Väli-verronen, 2012, 16). Journalistinen työ kuitenkin tavallisesti mielletään osana tällaista perinteistä joukkoviestintä - mediataloa, aikakaus- tai sanomalehteä - tehtävää työtä. Käytännössä kuka tahansa sopivan laitteiston omistava voi harjoittaa joukkoviestintää (mp.). On ehdotettu, että

journalismin tulisi pyrkiä erottautumaan siitä valtavasta joukkoviestinnän määrästä, jota median kuluttajille on nykyään saatavana selvittääkseen tästäkin muutoksen aallosta (Conboy, 2004, 224)

Ovatko toimittajat ja journalismi siis osa mennyttä maailmaa, joilla ei ole enää paikkaa digitalisaation, globalisaation ja informaation ylitarjonnan aikakautena? Vai onko tämä näkemys jo itsessään osa menneisyyttä? Onko alalle kouluttautuvilla oma näkemyksensä siitä, mitä journalismi ja toimittajuus ovat ja tulevat olemaan?

Kaikkien näiden perustavanlaatuisien kysymysten ympärillä ovat journalistiikan opiskelijat, jotka kouluttautuvat jatkuvassa muutoksessa olevalle alalle. Journalismin luonteen sekä tulevaisuuden kyseenalaistaminen ja jatkuva haastaminen ovat yksi keskeinen aihe journalistiikanopinnoissa. Tämä tutkimus pyrkii selvittämään, miten journalistiikka suomalaisissa korkeakouluissa opiskelevat henkilöt näkevät alan tulevaisuuden ja kokevat tämän keskustelun omasta asemastaan käsin.

Mäenpää (2015) toteutti kyselytutkimuksen, jonka aihe ja motiivointi sivuavat tätä tutkimusta: siinä kartoitettiin suomalaisten toimittajaopiskelijoiden itsekäsitystä, motivaatiota ja ajatuksia alan tulevaisuudesta (Mäenpää, 2015, 4). Mäenpään keskeisin löydös oli, että suuri trendi journalistiikan opiskelijoiden kiinnostuksessa alaa kohtaan on itseilmaisussa, jolloin yhteiskunnallisen vaikuttamisen motivaatio jäi taka-alalle (mts. 14). Tämä näkyi opiskelijoiden tavassa hahmottaa heidän tulevaisuutensa alalla, sekä niissä syissä, joita he esittävät alalle hakeutumiselle (mp.).

Tämän opinnäytetyön kyselytutkimus pohjautuu journalismin kriisidiskurssin käsitteeseen ja sen sisältämiin oletuksiin (esim. Koljonen, 2013a; Conboy, 2004). Tarkoituksena on selvittää, vaikuttaako kriisidiskurssi opiskelijoiden motivaatioon hakeutua alalle tai heidän käsitykseensä journalismista ja sen tulevaisuudesta.

Tulevissa alaluvuissa perehdyn syvemmin journalismiin ilmiönä. Tarkoitukseni on pohjustaa journalistiikan opiskelijoiden opiskelemaa alaa ja sen ominaispiirteitä ja keskeisiä semanttisia kysymyksiä johdatellakseni lukijan tutkittavan aiheen äärelle. Lisäksi kuvailen journalistiikkaa tieteenalana ja esittelen niitä kysymyksiä ja kritiikkejä, joita journalismitutkimuksen sovittaminen tiedeyhteisöön on herättänyt.

Koska journalismi on niin perusluonteeltaan kuin viimeaikaisten kehitysten tuloksena niin monisyinen ilmiö ja määrittelyjä kaihtava käsite, kiinnostuin siitä, miten journalismin tutkimusta ja sen tekemistä opiskelevat suhtautuvat tähän: onhan kyseessä kuitenkin heidän tutkintonsa aihe sekä useimmiten heidän toiveammattinsa. Tutkimuksen keskeiseksi ongelmaksi muodostui siis journalismin kriisidiskurssin vaikutus journalistiikan opiskelijoiden ajatusmaailmaan ja ammatilliseen motivaatioon.

Aihe ei ole ainoastaan alan tutkimuksen ja toimitusten näkökulman kannalta kiinnostava, vaan myös journalistiikan koulutus tuo siihen mielenkiintoisen aspektin. Journalistiikan opetus on – koko tieteenalan tavoin – ollut alusta saakka kiistanalainen

muun muassa sen konkreettisuuden ja työelämäpainotteisuuden takia. (Mark Deuze, 2006, 21) Tämä tutkimus pyrki vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

*Onko journalismin kriisidiskurssilla vaikutusta opiskelijoiden motivaatioon alalle hakeutumiseen tai käsitykseen journalismin yhteiskunnallisesta arvosta?
Miten journalistiikan koulutus vaikuttaa opiskelijoiden näkemyksiin journalismin yhteiskunnallisesta asemasta?*

2 TEOREETTINEN TAUSTA

On tarpeellista määrittää, mistä tarkalleen ottaen puhutaan, kun puhutaan journalismista. Tämä on kuitenkin helpommin sanottu kuin tehty, sillä kuten alan tutkimuksessa toteaa, journalismi on hyvin dynaaminen viestinnän muoto ja työtapa: se muovautuu aina kunakin aikana sitä ympäröiviin olosuhteisiin. (ks. esim. Hoyer ja Lauk, 2016; Koljonen, 2013a; Conboy, 2004) Sheffieldin yliopiston journalismin historian emeritusprofessori Martin Conboy (2004) esittää, että ei ole koskaan ollut yhtä, tietynlaista toimintaa, jota voisi pitää journalismina (Conboy, 2004, 3). Sen sijaan journalismi on alusta asti ollut yhteiskunnan ja ajanjakson taloudellisiin, poliittisiin ja sosiaalisiin tilanteeseen reagoiva voima (mp.). Sen määrittelystä tekee haasteellista myös se, että tutkimuksen löytämät teoriat voivat monesti tulla hieman myöhässä suhteessa käytännön journalistiseen työhön.

Conboy (2004) viittaa traditionalistiseen journalistiikan perinteeseen, jonka näkemys pohjautuu vahvasti journalismin oletettuun kriisiin. Traditionalistisessa näkemyksessä journalismin kehityssuunta nähdään haitallisena muun muassa sen viiheteellistymisen ja perinteisten journalistien arvojen heikkenemisen vuoksi (Conboy, 2004, 223). Journalismi on kuitenkin aina ollut yhtä lailla muutosta vastaan kuin sitä luomassa. Lisäksi joidenkin näkemyksen mukaan ”oikeimpana” journalismina pidetty politiikanuutisointi oli journalismin alkumuotojen päätehtävä, mutta se on aina kurottanut aiheissaan laajemmalle. (Mts. 3) Journalismin tapa mukautua ympäristöönsä ja käsitellä yhteiskuntaa laajasti on se syy, miksi se on edelleen olemassa usean vuosisadankin jälkeen (mts.4).

Jo ennen journalismin käsitteen syntyä yhteiskunnissa on ollut tunnistettavissa tarve julkiselle tiedonvälitykselle, jonka ympärille on muodostunut toimintaa, joka on vähitellen muodostunut nykypäivän journalismiksi. (Mp.) Tästä huolimatta tieteellisessä tutkimuksessa on pyritty erittelemään journalismin keskeisiä piirteitä ja arvoja. Tieteenalan pyrkimys määrittää tutkimuskohdettaan on toki asiaankuuluva ja tarpeellinen. Ongelmallisuus alkaa siitä, kun löytyneitä määritelmiä pidetään

itseisarvoina ja ne halutaan säilyttää silloinkin, kun yhteiskunta, media ja sitä myötä myös journalismi ovat muutoksessa.

2.1 Journalismin ideaali ja toimittajan ammattikuva

Journalismia tutkiessa on tärkeää ymmärtää, millaista ideaalia vasten käytännön journalistista työtä verrataan. Journalismin ideaali määritellään yleensä seuraavien eettisten arvojen mukaan: julkinen palvelu, autonomisuus (poliittisten ynnä muiden vaikutuspyrkimyksien edessä), eettisyys, objektiivisuus ja ajankohtaisuus. (Pöyhtäri ym., 2016, 4) Journalismia tehdessä yhteiset säännöt ja arvopohja ovat tärkeitä, sillä ammattiin sosiaalistuminen sekä käytännön työ rakentuvat niiden avulla (esim. Mäenpää & Ahva, 2017).

Pöyhtäri ym. (2016) ehdottavat, että journalistien ammatillinen arvopohja toimii motivaattorina työn tekemiselle (Pöyhtäri ym., 2016, 3). Samaan lopputulemaan päätyi Conboy (2004), joka ehdotti myös, että arvojen noudattaminen toimii perusteluna journalismin yhteiskunnalliselle roolille (Conboy, 2004, 4). Esimerkiksi klassinen valan vahtikoiran rooli perustuu hänen mukaansa juuri sille oletukselle, että journalismi on autonomista, objektiivista ja totuuteen pyrkivää (mp.).

Journalistin eettiset periaatteet ovat pysyvä elementti toimittajantyössä nopeasti muuttuvassa mediamaisemassa (Mäenpää & Ahva, 2017, 18). Toimittajantyön julki lausutut säännöt ja hiljainen tieto muodostavat journalistin ammatillisen itsekäsityksen keskiön (mts. 19). Julkilausuttu koodisto helpottaa alalle sosiaalistumista sekä suo- jaa journalistista kulttuuria ”ulkopuolisilta” hyökkäyksiltä toimimalla perusteena sen olemassaololle. Ammatin ideologisuus lisää jatkuvuutta aikana, jolloin toimittajan asema ja määritelmä on murroksessa. (Mp.).

Kuten aiemmin mainittu, toimittajuuden rajat ovat hämärtyneet merkittävästi median murroksen tuloksena: siinä missä toimittajat olivat 1900-luvulla yhteiskunnal- lisen keskustelun portinvartijoita, on nykypäivänä erittäin helppoa ohittaa journalis- tiset kanavat yrityksessä saada oma näkemys osaksi keskustelua (esim. Seppänen & Väliaverron, 2012, 160). Tästä huolimatta perinteinen käsitys journalistin osasta yh- teiskunnassa elää edelleen. Vaikkei ajatus keskustelua ja yleisön huomiota ohjaavasta toimittajasta ole enää samalla tavoin totta, kuin aiemmin, tätä aiempaa journalistista tilannetta pidetään joissain yhteyksissä edelleen ideaalina (esim. Conboy, 2004).

Journalisti ei ole koskaan mahtunut ammatin käsitteen klassiseen määritelmään: se ei vaadi esimerkiksi muodollista koulutusta (Høyer & Lauk, 2016, 11). Se kuitenkin muistuttaa suuresti ammattia kuitenkin täysin olematta sitä. Vaikka toimittajuus ei olekaan perinteinen ammatti, on se silti muista tunnistettava ammattikunta (mts. 12;

Pöyhtäri ym. 2016, 2). Sen tunnistettavuus syntyy professionalismista eli ammatillis-
tumisesta, jonka myötä journalismi on ” julkisesti hyväksytty, erityistietoon ja -taitoon
sekä koulutukseen perustuva toimiala, joka edesauttaa yhteiskunnan toimivuutta,
jopa yhteistä hyvää” (mp.).

Pöyhtäri ym. (2016) toteaa, että ammatillistuminen tapahtuu niin rakenteellisesti
kuin diskursiivisissa käytännöissä (Pöyhtäri ym., 2016, 2-3). Rakenteellinen ammatil-
listuminen muodostuu koulutuksessa, tutkimuksessa, ammattikunnan järjestäytymi-
sessä ja vakinaisessa itsesääntelyssä. Diskursiivisilla käytännöillä tarkoitetaan pu-
heessa ja toiminnassa tapahtuvaa jatkuvaa määrittelyjen taistelua. Toimittajuuden kä-
sitettä rakennetaan siis jatkuvasti toiminnassa ja puheessa (mts. 3; ks. Conboy, 2004).

Mäenpää ja Ahva (2019) löysivät, että alalle vasta tulleet toimittajat sosiaalistuvat
nopeasti vallitsevaan eettiseen koodistoon, vaikka pieniä eroavaisuuksiakin löytyy
(Mäenpää & Ahva, 2017, 19). Korkeakouluissa opitut käsitykset ovat yhteensopivia
alan kanssa, jolloin niitä ei tarvitse muuttaa työelämään astuessa (mp.).

Toimittajan identiteetti muodostui ennen myös välineen kautta, jolloin radio-,
televisio- ja sanomalehtijournalistit erottautuivat toisistaan työllään. Median konver-
genssin myötä toimittajien täytyy hallita useita eri välineitä pärjätäkseen alalla, (Sep-
pänen & Väliverronen, 2012, 160) joten toimittajat eivät voi enää rakentaa ammatillista
identiteettiään tämän elementin varaan.

2.2 Onko journalismi kriisissä?

Journalismin tuhoa on penätty useasti sen historian aikana (esim. Conboy, 2004,
223). Esimerkiksi poliittinen vaikuttaminen, mainostamisen vaikutus, uutisoinnin
sensaatiohakuisuus ja taloudellisten päämäärien yliote journalistisessa prosessissa
ovat herättäneet enemmän tai vähemmän huolta ajanjakson mukaan. Tällaiset huolet
ovat syklisiä, ja jokainen sukupolvi rakentaa oman tarinansa siitä, miten journalismi
on ajautumassa väärille teille. (Mp.).

Totuttujen huolenaiheiden lisäksi noin kahden viime vuosikymmenen aikana on
syntynyt uusia perusteita väitteille journalismin laadun ja luotettavuuden alenemi-
sistä. Ilmiöt kuten digitalisaatio ja globalisaatio sekä uudet innovaatiot esimerkiksi
älyteknologian saralla ovat muuttaneet mediamaiseman dynamiikkaa merkittävästi
(Seppänen & Väliverronen, 2012, 16). Kehitys on johtanut siihen, että perinteiset jouk-
koviestimet, kuten televisio ja radio, ovat nykyisessä mediamaisemassa kilpailussa
sosiaalisen median ja ilmaisen sisällöntuotannon kanssa (mp.).

Uusien mediavälineiden tullessa markkinoille on ollut tapana povata aiempien
kuolemaa niiden jäädessä hyödyttömiksi. Kuitenkin esimerkiksi television kohdalla

on käynyt niin, että vaikka analogisen television katsojamäärät vähenevät (varsinkin nuoremmissa sukupolvissa) on televisio mediamuotona tavallaan siirtynyt nettiin suoratoistopalveluiden muodossa. (Seppänen & Väliverronen, 2012, 15-16 & 54) Sama on tapahtunut journalismille, jonka tuottaminen tapahtuu nykypäivänä pääosin nettissä.

Journalistiikan tutkimuksessa on esitetty vastaväitteitä journalismin oletetulle kriisille. Kuten Koljonen (2013a) asian ilmaisee, journalismia ympäröivässä keskustelussa "kriisiä näyttäisi olevan jokaisella kehällä." (Koljonen, 2013a, 42). Kriisikeskustelu kansainvälisessä journalismin tutkimuksessa on ollut käynnissä 1990-luvulta saakka. Koljonen huomauttaa, että journalistiikan normatiivinen, eli sitä määrittelevä, käsittelytapa on lisännyt kannanottoja journalismin ja mediamaiseman toivottuun tilaan. (Mts. 41).

Koljonen argumentoi, että suomalaisen journalismin kriisikeskustelu on peräisin angloamerikkalaisesta kontekstista, eikä monikaan kriisin olemassaoloa puolustanut ole ottanut kulttuurista kontekstia huomioon. (Mts. 59) Conboy (2004) viittaaakin Englannissa 1990-luvulla virinneeseen traditionalistiseen journalistiikan suuntaukseen, jonka edustajien argumentti oli, että journalismin laatu heikkenee nykyisen mediamaiseman kaupallisen ja viihteellisen luonteen vuoksi. (mts. 223). Tarkempi kysymys olisikin siis se, onko *suomalainen* journalismi kriisissä.

Näkemyks journalismin kriisistä sisältää ajatuksen ajasta, jolloin journalismi ei ollut kriisissä, vaan vastasi alan ideaaleja nykyistä paremmin. (Koljonen, 2013a, 62) Tällöin siis tunnutaan oletettavan, että journalismin historiassa on ollut niin kutsuttu 'kultainen aika'. (mp.; esim. Conboy, 2004). Tällainen oletus on hieman kyseenalainen, sillä kuten aiemmin mainittu, journalismi on koko olemassaolonsa ajan muuttanut muotoaan yhteiskunnan ja kulttuurin kehitysten mukana (esim. Conboy, 2004.) Nykypäivän journalismin arvottaminen suhteessa jonakin toisena aikana, toisenlaiseen yhteiskuntaan, tehtyyn journalismiin ei siis ole tarkoituksenmukaista. Niiden käsittelemä maailma ja se mediakenttä, jossa ne toimivat, ovat keskenään erilaisia, mikä tulisi ottaa huomioon niiden tulkinnassa.

Journalismin kriisikeskustelun ymmärtämiseksi tulee analysoida tarkemmin siitä sanottuja asioita. Diskurssianalyysi on jossain tietyssä sosiaalisessa toiminnassa tapahtuvan kielenkäytön tavan analysointia (Seppänen & Väliverronen, 2012, 103). Voidaan analysoida esimerkiksi median diskursseja journalismista, tai journalistiikanopetuksen diskursseja journalismista.

Koska ilmiöiden diskurssit sisältävät niistä tehtyjä oletuksia ja arvotuksia, (Seppänen ja Väliverronen, 2012, 103) saamme mahdollisuuden kriittisesti arvioida oletuksia ja käsityksiä journalismista analysoimalla sen diskurssia. Tämä tutkimus ei tule tekemään diskurssianalyysiä, mutta aineiston avulla pyrin saamaan kuvan diskurssin luonteesta sekä vaikutuksista journalistiikanopiskelijoihin.

Diskurssianalyysistä puhuttaessa täytyy mainita myös kehystämisen käsite. Kehystämällä tarkoitetaan niitä valintoja, joita mediaesitysten tuottamisessa ja muokkaamisessa tehdään (mts. 97). Ilmiöiden ja tapahtumien kehystäminen tietynlaisiksi on keskeinen osa uutistyon prosessissa: on todettu, että toimittajilla on tiettyjä ruutiineja heidän tavoissaan kehystää aiheita tavoilla, jotka luovat vakiintuneita tulkinta-kehyksiä. (mts. 98). Kehystäminen ei ole kuitenkaan vain toimittajien hallinnoimaa toimintaa. Erilaiset yhteiskunnalliset toimijat pyrkivät kehystämään ajamansa asiat haluamallaan tavalla, ja tämän päivän mediakentässä niin poliittiset toimijat kuin kansalaiset voivat vahvistaa omaa kehystämistään haluamastaan aiheesta (mp.).

Ei ole ollenkaan yhdentekevää, mitä journalismista sanotaan, sillä journalismin on siitä käydystä keskustelusta hyvin riippuvainen. Conboy (2004) jopa esittää, että journalismi itsessään rakentuu niistä väitteistä, joita siitä esitetään. Journalismista esitetyt väitteet rakentavat sen diskurssia ja samalla muodostavat sen, mitä se on. (mts. 4) Journalismin kielellinen luonne (puhuttu tai kirjoitettu) sekä sen tavoite kuvastaa sekä muokata sitä yhteiskuntaa, josta se kertoo, tekee diskurssin käsitteestä erityisen olennaisen (mp.).

2.3 Journalismin koulutuksen hyödyt ja ongelmat

Kuten journalismi ilmiönä ylipäättään, myös journalistiikanopetus on asetettu kyseenalaiseksi. Sen kritiikki kohdistuu yleensä sen tarkoitukseen sekä sen toteutukseen. Journalistiikan ja mediakulttuurin professori Mark Deuze (2006) Amsterdamin yliopistosta kirjoitti journalistiikanopetuksesta eri puolilla maailmaa. Hän totesi, että sen haasteena on samanaikaisesti navigoida haastavia näkemyksiä niin alan tekijöiltä kuin akateemisesta maailmasta ja samanaikaisesti määrittellä paikkansa muiden tieteenalojen keskellä. (Deuze, 2006, 22)

Journalistiikka lainaa teorioita ja metodeja esimerkiksi sosiologiasta, politiikan tutkimuksesta, kielitieteistä ja muista aiheeseen liittyvistä tutkimusaloista (esim. Mts. 22; Koljonen 2013a, 42; Hoyer & Lauk, 2016, 29.) Kun journalistiikkaa muodostettiin omaksi tieteenalaksi 1900-luvun alussa, se kohtasi useissa maissa vastustusta sen monitieteellisyyden, ammatillisuuden ja jaetun teoriapohjan puutteellisuuden vuoksi. (esim. Hoyer & Lauk, 2016; Josephi, 2016) Sittemmin se on saavuttanut itsenäisen tieteenalan statuksen, jota tutkimustapojen monitieteellisyys määrittää edelleen (Hoyer & Lauk, 2016, 29). Journalistiikassa on myös määritetty uusia, erityisesti journalismiin liittyviä teorioita ja käsitteitä, jotka mahdollistavat journalismin kriittisen tarkastelun (mp.).

Journalistiikanopetuksessa kysymyksiä ja kritiikkejä herättää useimmiten sen suhde journalistiseen työhön, jota se aktiivisesti tutkii. Lisäksi journalismin opetus on nähty keskeisenä tekijänä journalismin ammatillisuuden luomisessa (esim. Josephi, 2016, 3; Deuze, 2006). Ammattien on todettu muodostuvan alalle ominaisen, jaetun tiedon ympärille (esim. Høyer & Lauk, 2016). Journalistiikka kokoaa ja tuottaa tätä jaettua tietoa, johon journalismin ammatillisuus voi pohjautua.

Deuze (2006) esittää, että journalisminopetuksen suunnittelun tulisi pohjautua opiskelijoiden työllistämisen sijaan enemmän journalismin kriittiseen tarkasteluun. (Deuze, 2006, 24). Niin opiskelijoiden työllistymisen, heidän henkilökohtaisen kehityksensä kuin tulevaisuuden journalismin kannalta olisi parasta, jos koulutus keskittyisi kriittisen ajattelun sekä historiallisen ja kulttuurisen tietoisuuden kaltaisiin asioihin. (Mts. 27)

Josephin (2016) mukaan kaikki journalistiikkaa opiskelevat eivät halua toimittajiksi, ja harva toimittajiksi haluavista haluaa tehdä journalismin kulmakivenä pidettyä uutistystä (Josephi, 2016, 21). Journalistiikanopetusta on pidetty nimenomaan tulevien toimittajien koulutuksena, mutta Josephi esittää, ettei tämä ole koskaan pitänyt täysin paikkaansa, vaan sen merkitys ulottuu laajemmalle (mp.).

Deuzen (2006) mukaan toimituksissa oletetaan, että uudet toimittajat omaksuvat alan käytännöt sellaisenaan, kun taas korkeakoulut pitävät akateemista lähestymistapaa tärkeämpänä. Käytännön ja teorian binäärinen hahmottaminen luo Deuzen mukaan vain lisää kuvitteellista jakoa journalistien käytännön työn ja alan tutkimuksen välillä. (Mts. 21). Alan tutkimuksen ja työmaailman suhde on monesti alan kirjallisuudessa todettu ongelmalliseksi, ja sen korjaamisesta olisi hyötyä molemminpuolisesti (esim. Koljonen 2013a).

3 MENETELMÄ JA AINEISTO

Seuraavaksi kuvailen tutkimukseen valittua menetelmää ja kerättyä aineistoa, ja perustelen näissä tehtyjä valintoja. Aloitan kuvailemalla populaatiota, tutkimusmenetelmää, kyselylomakkeen sisältöä sekä lopuksi perustelen kyselyn kysymysten ja väitteiden muotoilua.

Tutkimus toteutettiin verkossa tehtävällä kyselyllä. Tutkittaviksi korkeakouluiksi valittiin Jyväskylän yliopisto, Haaga-Helia, Turun AMK, Tampereen yliopisto sekä Oulun AMK. Svenska social- och kommunalhögskolan tarjoaa myös journalistiikanopetusta, mutta sen opiskelijat eivät ehtineet osaksi tätä tutkimusta tutkimuksen aikataulun puitteissa. Tutkittavia ei eritelty vuosikurssin perusteella, joten perusjoukkoon kuuluu kaikkien vuosikurssien edustajia. Tutkimukseen osallistui 47 tutkittavaa. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa uutta tietoa journalistiikan opiskelijoiden käsityksistä alansa nykyisestä tilanteesta ja tulevaisuudesta sekä vertailla sitä alan aiempaan tietoon journalistiikanopiskelijoiden ajatuksista alansa suhteen.

Kyselylomakkeessa oli monivalintakysymyksiä, suljettuja kysymyksiä Likert-asteikolla sekä avoimia kysymyksiä. Mitkään kysymyksistä eivät olleet pakollisia, vaan vastaajat saivat halutessaan jättää vastaamatta kysymyksiin. Monivalintakysymysten avulla vastaajat eriteltiin heidän käymänsä korkeakoulun perusteella (ammattikorkeakoulu vai yliopisto), opintovuosien määrän perusteella sekä työkokemuksen määrän perusteella. Lisäksi kysyttiin, onko tutkittavalla toiveena tulevaisuudessa luoda uraa toimittajana.

Tutkittavat eriteltiin näiden tietojen pohjalta, jotta otannan luonteesta saataisiin parempi käsitys. Vastauksien välille ei kuitenkaan voida luoda yhteyksiä, sillä aineistossa ei käy ilmi yksittäisten tutkittavien vastauksia kyselyn eri kohdissa: esimerkiksi johtopäätöksiä opintovuosien määrän ja väittämävastausten korrelaatiosta ei siksi tehty tämän aineiston perusteella.

Vaikka journalistiikan tutkinto ei kuitenkaan ole edellytys tai tae toimittajan-työlle, ja koska tutkinnolla voi työllistyä moneen median ja viestinnän alan tehtävään,

ei voida myöskään olettaa, että kaikki journalistiikan opiskelijat haluavat toimittajiksi. Kyselylomakkeessa vastaajia pyydettiin tästä syystä kertomaan, suunnittelevatko he uraa journalistina, sillä se oli tutkimusongelman ja kyselylomakkeen kysymysten sisällön kannalta olennaista. Kuten mainittu, vastaajan uratoive toimi myös yhtenä testattavana muuttujana tutkimuksessa.

Lisäksi kyselyssä oli kuusi väitettä, joihin tutkittavat vastasivat viisiportaisen asteikon avulla, joka on muodostettu Likert-vastausasteikon pohjalta. Vastausvaihtoehdot olivat "täysin eri mieltä", "hieman eri mieltä", "en samaa enkä eri mieltä", "täysin samaa mieltä" sekä "en osaa sanoa". Viimeinen vastausvaihtoehto poikkeaa tavanomaisesta Likert-asteikosta siten, että siitä puuttuu "hieman samaa mieltä" -vaihtoehto kokonaan (Peda.net), jonka sijaan vastaajille on annettu toisiaan muistuttavat "en samaa enkä eri mieltä" sekä "en osaa sanoa" -vastausvaihtoehdot. Tämän piirteen vaikutuksista aineistoon käsittelen luvussa 5.

Suljettujen kysymysten tarkoituksena on kuvata opiskelijoiden suhtautumista journalismista käydyssä keskustelussa esitettyihin väitteisiin ja näkemyksiin. Muotoilin suljetuissa kysymyksissä esitetyt väitteet niiden käsitysten ja oletusten pohjalta, joita journalismin tilasta esitetään alan tutkimuskirjallisuudessa. Osa väitteistä on tarkoitettu kärjistetyiksi, jotta vastaajien olisi helpompi valita kantansa ja asemoitua suhteessa journalismin kriisidiskurssin sisältämiin oletuksiin. Esimerkiksi sellaisissa väitteissä kuin "Journalismi oli parempaa muutama vuosikymmen sitten kuin nykypäivänä" sana "parempi" tuo väitteen vahvasti yhdelle puolelle keskustelua.

Toisen väitteistä, "Journalismilla ei ole enää yhtä paljon yhteiskunnallista vaikutusvaltaa kuin aiemmin", suunnittelin kartoittamaan opiskelijoiden ajatuksia niin toimittajien ja median roolista nyky-yhteiskunnassa kuin menneillä vuosikymmenillä. Rakensin tämän väitteen sen, tutkimuskirjallisuudessa usein toistetun tiedon perusteella, että mediakentälle on tullut digitalisaation ja mediakonvergenssin myötä yhä enemmän tahoja, jotka haluavat ohjata julkista keskustelua ja huomiota. Journalismilla ei siis ole samaa portinvartijan roolia, jonka joku voisi tulkita vaikutusvallankin menettämiseksi. Halusin tällä väitteellä testata, miten opiskelijat suhtautuvat tähän ajatukseen.

Kolmas väite, "Journalismi on kriisissä" luo selkeimmän yhteyden journalismin kriisidiskurssiin. Pyrin tällä väitteellä selvittämään vastaajien ajatuksia tähän keskeiseen näkemykseen journalismin nykytilasta.

Neljäs väite, "Digitalisaatio on uhka journalismille", keskittyy teknologiseen kehitykseen ja siihen, mitä se journalismille merkitsee. Uudet, journalismin rinnalle syntyneiden, mediavälineiden ja -muotojen voidaan nähdä vieneen siltä vaikutusvaltaa. Digitalisaatio on myös vaikuttanut median ansaintalogiikkaan. Näistä syistä päätin ottaa tämän väittämän mukaan kyselyyn.

Viides väite, "Journalismin eettiset arvot ovat uhanalaisena", vastaa kriisidiskurssissa esitettyyn ajatukseen siitä, että journalismin nykyinen kehityssuunta vie sitä kauemmas ideaalina pidetystä tilanteesta ja ideaaleista arvoista. Tämä väittäjä edustaa tulkinnanvaraisempia väitteitä kyselyssä, mutta kertoo kuitenkin vastaajien ajatuksista suhteessa journalismin muutoksiin.

Kuudes väite, "Toimittajille ei ole enää tulevaisuudessa tarvetta" pohjautui huoleen tai teoriaan siitä, että journalistit korvataan joillain muilla media-alan tekijöillä tai jopa yleisöllä. Tämä on hyvin kiistanalainen väite, johon odotan monien olevan eri mieltä. Kuitenkin on kiinnostavaa nähdä, kuinka moni tutkittava kokee väitteen vastaavan omaa näkemystään.

Lomakkeen lopussa on avoimia kysymyksiä, joissa vastaajat voivat omin sanoin kuvailla ajatuksiaan sekä tarkentaa kantojaan suljetuissa väitteissä esille tuotuihin teemoihin. Avoimet kysymykset ovat tärkeimpiä vastaajien näkemysten kuvailemisessa, sillä niissä tutkittavat pääsevät tarkimmin kuvailemaan kokemuksiaan. Avoimia kysymyksiä on neljä.

Tämän tutkimuksen aineisto analysoitiin aineistolähtöisesti, eli sen teemarunko rakennettiin aineiston keräämisen jälkeen. (Guest ym., 2012, 6) Aineistosta tehtiin teemoittelu, eli aineistosta eroteltiin trendejä ja teemoja: aineisto siis eriteltiin siinä havaittujen teemojen pohjalta (mp.). Ennen teemoittelua aineisto jäsennettiin luokitteulla, jossa määriteltiin aineistossa esiintyviä luokkia ja niiden esiintymismääriä: esimerkiksi miten usein vastauksissa ilmeni tietty teema tai aihe samaan avoimeen kysymykseen. Luokittelun jälkeen aineiston pohjalta rakennettiin teemarunko, johon valikoitiin aineistossa usein esiintyviä teemoja tai aiheita otsikoiksi. Niiden alle koottiin vastauksia, joissa teemoja ilmeni. Teemoittelua syvennetään hieman tyypittelemällä aineisto suoraan sitaatein kuvaamaan tiettyä näkemystyyppiä (Guest ym., 2012, 11).

Kyselyn määrälliset tulokset esitetään seuraavassa luvussa. Monivalintakysymysten tulokset esitetään tekstimuodossa ja vastaukset väittämiin kaavioin. Avointen kysymysten vastaukset esitetään teemoittain, ja teemojen sisältöjä kuvataan suorilla lainauksilla. Pohdintaluvussa tutkimuksen tuloksia ja teemoja verrataan tutkimuskirjallisuuteen ja niistä esitetään johtopäätöksiä.

4 TULOKSET

Seuraavaksi esittelen kyselyn vastaukset. Monivalintakysymysten tulokset esitetään tekstimuodossa ja suljettujen kysymysten vastaukset palkkikaavioin. Avointen kysymysten vastaukset näytetään esittelemällä kysymys, sen vastauksissa ilmenneet keskeiset teemat sekä merkittävimmät havainnot. Lisäksi esitetään suoria lainauksia vastauksista, jotta kuva aineistosta on mahdollisimman tarkka: ne pyritään valitsemaan niin, että niissä näkyisi mahdollisimman hyvin tutkittavien näkemysten kirjo. Suorat lainaukset eivät ole aina kokonaisia, vaan lainauksia esitetään niiltä osin, kun ne edustavat jotain tiettyä teemaa tai trendiä aineistossa.

Kyselyyn vastasi yhteensä 47 opiskelijaa. Viisi tutkittavaa vastasi ainoastaan monivalinta- ja suljettuihin kysymyksiin. Vastausmäärät avoimiin kysymyksiin esitetään vastausaineiston kuvailun yhteydessä.

4.1 Monivalintakysymykset ja väittämät

Enemmistö vastaajista, 70 prosenttia, opiskelevat yliopistossa ja 30 prosenttia ammattikorkeakoulussa. Suurin osa vastaajista pyrkivät toimittajiksi. Suurempi määrä vastaajia olivat epävarmoja (en tiedä/en osaa sanoa) kuin varmoja, etteivät halua toimittajiksi. Enemmistö, 49 prosenttia, vastaajista olivat olleet toimittajantyössä 0-0.5 vuotta, ja enemmän kuin kaksi vuotta 12 prosenttia.

Tutkimuksen otanta edustaa siis enimmäkseen 3.-4. vuoden journalistiikan-opiskelijoita, jotka ovat olleet toimittajantöissä yhdestä vuodesta alle vuoteen, ja jotka aikovat valmistumisensa jälkeen pyrkiä alalle.

Missä vaiheessa opintojasi olet tällä hetkellä?

<i>0.-2. vuodella</i>	38 %
3.-4. vuodella	36 %

4.-5. vuodella	15 %
myöhemmällä kuin 5. vuodella	11 %

Onko tavoitteesi valmistumisesi jälkeen luoda uraa toimittajana?

<u>kyllä</u>	76 %
ei	11 %
en tiedä/en osaa sanoa	13 %

Kuinka monta vuotta olet tehnyt töitä toimittajana yhteensä?

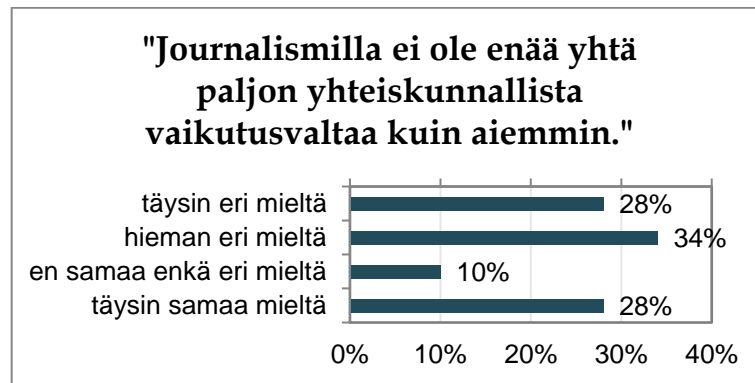
<u>0-0,5 vuotta</u>	53 %
0,5-1 vuotta	23 %
1-2 vuotta	15 %
enemmän kuin 2	9 %

Seuraavaksi esittelen väittämiin annetut vastaukset. Alla väitteet ja eri vastausvaihtoehtojen määrät esitettynä palkkikaaviona.

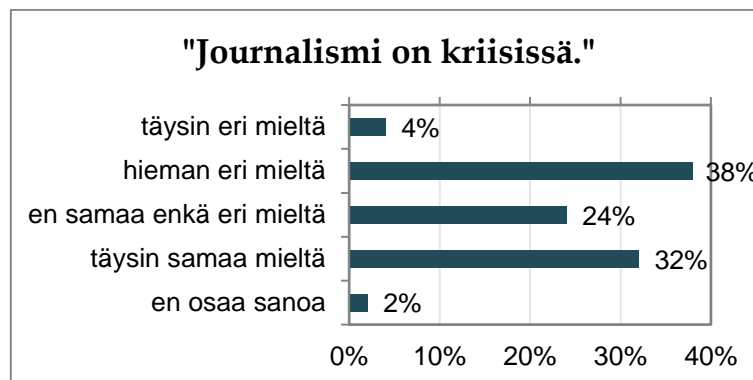
Kaavio 1: "Journalismi oli parempaa muutama vuosikymmen sitten kuin nykypäivänä"

Ensimmäinen väite oli: "Journalismi oli parempaa muutama vuosikymmen sitten kuin nykypäivänä". Enemmistö tutkittavista oli väitteen kanssa hieman eri mieltä (43 %), ja toiseksi suosituin vastaus oli "en samaa enkä eri mieltä." Oli odotettavaa, että moni tutkittava ei ottaisi kantaa tähän melko arvottavaan väitteeseen. Ei myöskään ollut yllättävää, että moni halusi ilmaista olevansa väitteen kanssa hieman eri mieltä. On mahdollista, että moni ajattelee journalismin olevan pikemminkin erilaista nykypäivänä kuin muutama vuosikymmen sitten, jolloin niiden keskinäinen vertailu ja arvottaminen ei ole asianmukaista.

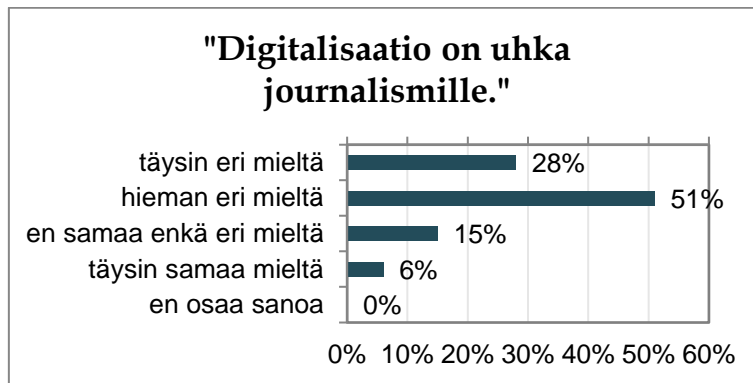
Kaavio 2: "Journalismilla ei ole enää yhtä paljon yhteiskunnallista vaikutusvaltaa kuin aiemmin"

Toinen väitteistä, "Journalismilla ei ole enää yhtä paljon yhteiskunnallista vaikutusvaltaa kuin aiemmin," sai kiinnostavia tuloksia. Ero "täysin samaa mieltä" ja "täysin eri mieltä" olleiden vastaajien välillä on vain neljä prosenttia. Vain kuusi prosenttia ei ollut samaa tai eri mieltä. Tämä väite on vähemmän arvottava tai kärjistetty kuin jotkut muista väitteistä, joten siihen voi olla helpompi ottaa kantaa.

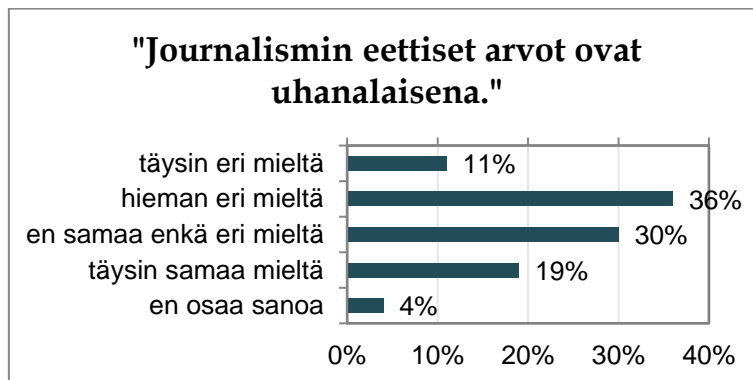
Kaavio 3: "Journalismi on kriisissä"

Väite "Journalismi on kriisissä" ei saanut yhtään "en osaa sanoa" vastausta. Vain kuusi prosenttia oli väitteen kanssa eri mieltä. Suosituin vastaus oli "hieman eri mieltä" ja toiseksi suosituin "täysin samaa mieltä." On kiinnostavaa, että kaksi suosituinta vastausta olivat samaa ja eri mieltä. Oletan, että suhtautuminen väitteeseen on johdannainen siitä, miten sen tulkitsee: kriisi voi olla joko negatiivinen, journalismin tuhoon johtava kriisi, tai positiivinen, journalismia uudistava ja kehittävä, kriisi.

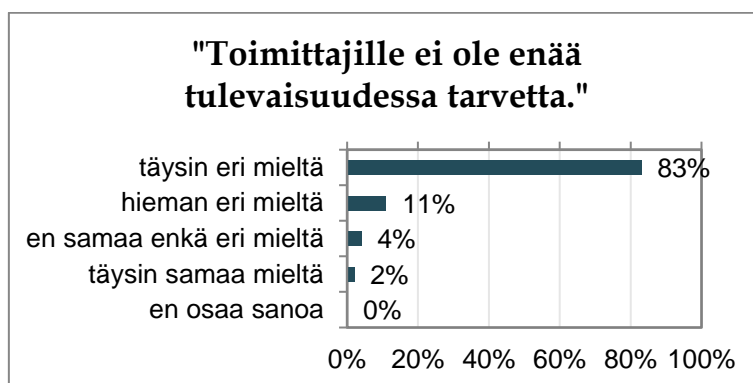
Kaavio 4: "Digitalisaatio on uhka journalismille"

"Digitalisaatio on uhka journalismille" sai enimmäkseen eriäviä mielipidettä osoittavia vastauksia: 52 prosenttia vastasivat olevansa hieman eri mieltä ja 30 prosenttia täysin eri mieltä. "Hieman eri mieltä" vastanneet saattoivat siis ajatella digitalisaation aiheuttavan jonkinasteisen uhan journalismille, muttei kuitenkaan olevan ainoastaan negatiivinen ilmiö: moni vastaajista kertoi avoimissa vastauksissa niin digitalisaation tuomista uhista kuin uusista mahdollisuuksista journalismin tekemiselle.

Kaavio 5: "Journalismin eettiset arvot ovat uhanalaisena"

"Journalismin eettiset arvot ovat uhanalaisena" sai eniten "hieman eri mieltä" -vastauksia (37 %) ja toiseksi eniten "en samaa enkä eri mieltä" -vastauksia (33 %). Tässä väitteessä on paljon tulkinnanvaraisuutta: hieman eri mieltä vastanneet saattavat ajatella osan keskeisistä arvoista olevan uhanalaisena, tai että arvot kokevat muutosta mutta kyseessä ei ole välttämättä uhka.

Kaavio 6: "Toimittajille ei ole enää tulevaisuudessa tarvetta"

Viimeinen väite, "Toimittajille ei ole enää tulevaisuudessa tarvetta," sai selkeimmän vastauksen kaikista: täysin eri mieltä väitteen kanssa oli 82 prosenttia vastaajista. Kolme prosenttia oli täysin samaa mieltä. Enemmistö tämän tutkimuksen perusjoukosta pitää siis toimittajia tarpeellisina myös tulevaisuudessa.

4.2 Teemoittelu avoimista kysymyksistä

Avointen kysymysten vastaukset osoittivat, kuinka moninaista journalistiikanopiskelijoiden näkemysten kirjo voi näinkin pienessä otannassa olla: joissakin vastauksissa journalismin tilan koettiin olevan huono, toivoton tai vähintäänkin haastava, ja toisissa vastauksissa taas sen koettiin olevan kehittymässä parempaan suuntaan, kohti uudenlaista journalismia. Avointen kysymysten sisältämiä aiheita olivat *journalismin tila, toimittajan työelämä sekä tekijät, joiden tuloksena vastaajien käsitykset journalismista ovat muodostuneet.*

Eniten tutkittavien vastauksissa esiinnousseita teemoja olivat:

disinformaatio
työllistyminen
yt-neuvottelut, mediatalojen talousvaikeudet
toimittajan työnkuva
yleisösuhte
toimittajien yhteiskunnallinen arvoistus

Vastaukset heijastelevat journalismin kriisidiskurssin piirteitä: esimerkiksi useissa vastauksista näkyi huoli vakituisesta työllistymisestä ja taluspaineista. Joissain vastauksissa tilannetta kuvailtiin suoranaisesti huonoksi.

Alla avoimet kysymykset samassa muodossa, jossa ne ovat kyselyssä sekä tiivistelmä niihin annetuista vastauksista.

Onko mielipiteesi journalismin tilasta muuttunut merkittävästi opintojesi aikana? Jos on, voitko perustella miksi?

(41 vastausta)

Suurin osa vastaajista (26) kokivat mielipiteensä muuttuneen opintojen aikana. Viisi vastaajaa eivät kokeneet mielipiteensä muuttuneen, tai eivät kokeneet sen muuttuneen merkittävästi.

Moni koki sanavalinnan "muuttunut" eriävän omasta kokemuksestaan, ja usea käytti mieluummin sanaa "syventynyt". Myös "kehittynyt", "selkeytynyt" ja "avartunut" -verbejä käytettiin. Tällaisia vastauksia oli 9. Ei ollut harvinaista, että tutkittavat sanoivat mielipiteensä muuttuneen positiivisempaan suuntaan, mutta myös kriittisempiä näkemyksiä oli kehittynyt.

"En tiedä, onko merkittävästi-sana oikea kuvaamaan mielipiteeni muutosta, mutta opintojeni alkuaikoina minulla oli paljon epäilevämpi kuva esimerkiksi työllistymismahdollisuuksista. Mielestäni journalismin tilasta maalattiin epätoivoisempaa kuvaa. Olen opintojeni aikana huomannut, että töitä saa ja journalismin tarve on suurempi kuin aikaisemmin."

"Olen tullut yhä enemmän tietoiseksi journalismin kohtaamista haasteista liittyen esimerkiksi digitalisaatioon, asioiden esitystapaan sekä politiikkaan. Myös somen myötä aktiivisten kansalaisten lisääntyminen yhteiskunnalliseen keskusteluun on asia, joka saattaa vaikuttaa journalismiin."

Viisi tutkittavaa kertoivat, että he olivat ajatelleet journalismin tilaa hyvin vähän tai eivät ollenkaan ennen opintojen aloittamista. Jotkut taas kokivat, että heidän käsityksensä oli muuttunut merkittävästi huonompaan suuntaan opintojen aikana. Monessa vastauksessa taas näkyi usko alan tulevaisuuteen ja nuoren polven kykyihin ja taitoihin pärjätä uudenaikaisessa mediaympäristössä.

"Tilanne huonontunut. Dis - ja mis informaatio lisääntynyt. Jatkuvat uutiset mediatalojen YT-neuvotteluista. Omat kokemukset työnpaikan saannin vaikeudesta ja kaiken maailman 0-sopimusten ja vuokratyöpaikkojen ilmaantuminen."

"On, sillä opintojen ja työskentelyn aikana olen tajunnut, että ammattimaisilla toimittajilla on yhä tärkeämpi rooli ja heitä tarvitaan. Olen oppinut, että objektiiviselle ja faktapohjaiselle tiedolle on kysyntää."

"Opintojen aikana oma käsitys journalismin tulevaisuudesta on toki kokenut kolauksia, mutta usko parempaan ei ole täysin kuollut. Luotan nuorten ja työhönsä intohimolla suhtautuvien toimittajien panokseen alan parantamisessa."

Millaisen kuvan olet saanut alan tilasta työelämästä tai journalistisessa työssä olleilta henkilöiltä?

(41 vastausta)

*työn vähäinen arvostus
työttömyys/vakituisen työn saanti
digitalisaatio
työntekijöiden vähentäminen
kiire
taloudelliset paineet
paineiden vaikutus työn laatuun
muutosten perässä pysyminen
paikallislehtien kriisi*

Vastauksissa korostuivat toimittajantyön ja media-alan haasteet ja muutokset. Opiskelijoiden saama kuva on kuitenkin monipuolinen, eikä keskity ainoastaan alan vaikeuksiin.

Eniten esiintynyt teema vastauksissa oli vaikeus löytää alalta vakituista työtä, ja maininnat määräaikaisista sopimuksista ja freelancer-työstä olivat yleisiä (10). Toiseksi yleisin oli taloudellisten paineiden teema (6), joka mainittiin usein muun muassa työn kiireisyyden, vähäresurssisuuden sekä työn laadun mahdollisen heikkenemisen teemojen yhteydessä.

"Tuntuu vaikealta päästä alalle. Harjoittelupaikoista ei makseta palkkaa ja niissä suositaan tiettyjen koulujen opiskelijoita. Tämä on ollut itselleni pieni järkytys. Olen saanut sen kuvan, että journalistit työtä kyseenalaistetaan entistä enemmän ja yhä suurempi osa toimistustyöstä teetetään friikuilla."

Erittäin moni vastaaja mainitsi alan haasteiden yhteydessä myös muutosten tuomat mahdollisuudet tulevaisuuden journalismille, ja viittauksia journalismin sopeutumistarpeeseen oli näissä vastauksissa mukana.

"Maailma muuttuu vääjäämättä, joka johtaa siihen, että tietyille journalisimin keinoille ja väylille on enemmän kysyntää kuin toisille. Tämän takia myös alan on pystyttävä nopeaan ja jatkuvaan muutokseen, jotta toimijat pärjäävät jatkossakin. -- Joustavuus ja muutostietoisuus korostuu nyt ja tulevaisuudessa niin alan kehityksessä kuin yksittäisten journalistien arjessa."

Useassa vastauksessa mainittiin nuorempi polvi toiveikkaassa valossa: alalle tulevien toimittajien kyvykkyys ja muuntautumiskykyisyys nostettiin esille. Yhdessä vastauksessa vanhemman polven epäilevämpi suhtautuminen journalismin kehitykseen nousi hyvin keskeiseksi.

"Etenkin vanhemmat kollegat ovat olleet todella negatiivisia ja skeptisiä alan tulevaisuudesta. Heille digitaalisuus ja median murros näyttävät kauhealta muutokselta, joka vie työt ja rahat ja päätyy lopulta tappamaan koko alan. Nuoremman polven toimittajat (kesätoimittajat yms.) näkevät tilanteen paljon valoisammin. Toki alan tulevaisuudessa

häämöttää sudenkuoppia ja vaaroja, mutta se miten siihen suhtaudutaan on tuntuu olevan puhtaasti ikäkysymys.”

Opiskelijoiden vastausten perusteella kuva journalismin ja media-alan tilanteesta vastaa alan yleistä käsitystä: yhtäältä journalismin tekemistä ja sen yhteiskunnallista asemaa uhkaa moni asia, mutta toisaalta uusi polvi sekä uudet työmenetelmät ja alustat tarjoavat mahdollisuuksia journalismin sopeutumiselle uudenlaiseen maailmaan.

Mikä seuraavista on mielestäsi vaikuttanut käsityksiisi journalismin ja media-alan tilanteesta eniten: työelämä, media, opiskeluympäristö/opettajat, vertaisesi (opiskelu-/työtoverit) vai joku muu? Voitko kertoa tarkemmin, miksi näin on?

(42 vastausta)

Moni tutkittava kertoi käsityksensä muodostuneen kaikkien kysymyksessä mainittujen tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Opintoympäristö, kuten opettajat ja luennot, saivat 24 mainintaa, ja vertaiset (työ- ja/ tai opiskelutoverit) saman määrän. Työelämä nimettiin vaikuttaneeksi tekijäksi 25 vastauksessa. Media taas nimettiin viisi kertaa.

Alla esimerkkejä siitä, miten vastaajat kuvailivat käsityksiinsä vaikuttaneita tahoja:

Työelämä, opinnot ja opiskelukaverit. Lähes kaikki, mitä nämä kolme lähde kertovat, tukevat toisiaan. Yksittäin millään tekijällä tuskin olisi kokonaisuuden kannalta yhtä suurta vaikutusta kuin sillä, kuinka vahvasti nämä tukevat toisiaan.

Työelämä, opiskelukaverit ja työtoverit, opiskelut ja tutkimukset, mitä on lukenut. Ylipääntään työelämästä kuulee aitoja kokemuksia siitä, mitä työ on ja se kertoo sinänsä luotettavaa kuvaa sieltä. Tutkimukset antavat tutkimustietoa, jota tietysti sinällään täytyy tarkastella kriittisesti. Mutta laajemmin ne antavat suht. todenmukaista kuvaa media-alasta.

Tutkittavat, jotka sanoivat työkokemuksensa olevan vielä rajallista, kertoivat opintojen vaikuttaneen mielipiteeseensä eniten. Vastaajilla oli eriäviä käsityksiä siitä, mikä näistä tekijöistä on antanut joko liian positiivisen tai liian negatiivisen kuvan journalistisesta työstä ja alan tilanteesta. Esimerkiksi näissä kahdessa vastauksessa näkemys opintojen vaikutuksesta on päinvastainen:

”Ehdottomasti työelämä. Media ja yliopisto haluavat esittää asiat paljon valoisammassa muodossa.”

”Opiskeluympäristö on vaikuttanut negatiivisesti kuvaani työllistymismahdollisuuksistani. Mielestäni yliopistossa on annettu korostetun negatiivinen kuva alan työtilanteesta.”

Sama pätee myös työelämään: jotkut opiskelijoista olivat saaneet työelämästä haasteita korostavan käsityksen, ja toiset kannustavan.

”Työtä tehneet ystäväni ovat sanoneet, että alalle ei kannata lähteä.

”Töissä olen tajunnut että ammattilaisille on kysyntää.”

Sytä sille, miksi opiskelijoiden kokemus esimerkiksi opintoympäristön vaikutuksesta on niin vaihteleva, voi olla monia. Kyseessä on hyvin subjektiivinen kokemus, johon vaikuttaa ulkopuolisten tekijöiden lisäksi moni yksilökohtainen tekijä.

Kerro halutessasi tähän omin sanoin ajatuksistasi media-alasta ja toimittajuudesta.

(18)

Viimeinen avoin kysymys tarjosi vastaajille mahdollisuuden tarkentaa ajatuksiinsa aiheesta niin halutessaan. Vastauksissa korostuivat taas vaikeudet ja haasteet, vaikka toiveikkuutta ja intoakin löytyi. Viidessä vastauksessa esitettiin epäilyksiä siitä, haluaako vastaaja toimittajaksi. Neljällä näistä syynä epäilyksille olivat omistautumisen korkea aste, jota alalla koettiin edellytettävän, ja yhdellä vastaajalla huoli toimeentulosta toimittajanpalkalla.

”Mikäli koko elämän ei soisi pyörivän työn ympärillä, pidetään sinua laiskana tai jotenkin hankalana. Se ajaa ainakin minua pois toimittajatyön parista.”

”Thailen menestyneitä toimittajia, mutta toisaalta heidän työnsä (ja jopa elämänsä) vaikuttaa myös raskaalta. -- Haluaisin pystyä tulevaisuudessa olemaan hyvä toimittaja, mutta en vielä tiedä kykenenkö siihen.”

Myös vastapäisiä kokemuksia löytyi näinkin pienestä aineistosta. Yksi opiskelija oli saanut takaisin optimisminsa toimittajantyöhön pääsemisen suhteen:

”Olin oikeastaan jo luopunut toimittajan ammatin tavoittelusta edellä mainituista syistä (työllistymisen vaikeus). Nyt kuitenkin ajattelen, että asiat järjestyvät tavalla tai toisella.”

Yksi tutkittava näki kenties osana media-alan selviytymistä, tai sen rinnakkaisena ilmiönä, heikosti motivoituneiden toimittajien karsiutumisen työmarkkinoilta.

”-- Media-ala kyllä löytää oikean uransa. Laiskat ja epävarmat putoavat pois ja tilalle tulee uusia.”

Opiskelijat arvostavat journalismin pyrkimystä objektiiviseen raportointiin, mutta kokevat, ettei tätä piirrettä arvosteta tarpeeksi ammattikunnan ulkopuolella. Tähän yhdistyi joidenkin vastausten kohdalla huoli toimittajuuden rajojen hälvenemisestä assosiaatioilla esimerkiksi sosiaalisen median vaikuttajiin sekä pr-toimijoihin.

"Mielestäni media-ala nähdään usein aika pinnallisena: ajatellaan entisiä missejä jotka ovat päätyneet radiojuontajiksi ja tubettajia."

"Toimittajuus on kriisissä. Se ei ole enää niin trendikästä, eikä analyyttinen objektiivisuus ole muodissa."

Jotkut opiskelijoista olivat hyvin tietoisia media-alan murroksesta ja sen vaikutuksista, mutta kokivat siitä huolimatta intoa pyrkiä alalle ja olivat toiveikkaita mahdollisuuksistaan saada töitä.

"Upea ja monipuolinen ala täynnä mahdollisuuksia. Ymmärrän haasteet ja joidenkin ihmisten kyynisen suhtautumisen tulevaisuuteen, mutta en anna niiden latistaa intoani, uteliaisuuttani ja halua oppia lisää."

5 POHDINTA

Kyselytutkimuksesta kävi ilmi, että kolmen suomalaisen korkeakoulun journalistiikan opiskelijoilla on toisistaan joskus paljonkin eriäviä näkemyksiä alan tilanteesta: joidenkin mielestä työllisyystilanne on huono, toisten mielestä töitä saa, jos on motivoitunut ja moniosaaja. Toiset ovat optimistisia alan tulevaisuuden suhteen, toiset näkevät enemmän haasteita ja uhkia esimerkiksi journalismin viihteellistymisessä. Kaikki ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että journalismia ja toimittajia tarvitaan myös tulevaisuudessa. Kukaan vastaajista ei ollut sitä mieltä, että ala tulee kuolemaan tai journalismille ei ole enää tarvetta tulevaisuudessa.

Tämän tutkimuksen olennaisin rajoite on se, ettei sen aineisto edusta kaikkia Suomen journalistiikan opiskelijoita ja heidän näkemyksiään, mutta voi antaa osviittaa heidän ajatuksistaan. Laajemmalla otannalla yleistettävyyksensä olisi mahdollista, mutta nykyisellään tutkimus tarjoaa lähinnä teoreettisen katsauksen siihen, millainen tilanne saattaa olla laajemmalla skaalalla. Myös kyselyn ohjeistusta olisi voinut tarkentaa: jotkut tutkittavista vastasivat ainoastaan monivalintakysymyksiin, eivätkä avoimiin kysymyksiin ollenkaan, minkä vuoksi avoin

Aineiston kuvaavuutta rajoittaa myös kyselylomakkeen avointen kysymysten muotoilu, joka oli paikoittain epätarkoituksenmukaista. Esimerkiksi kysymys 11 ”Onko mielipiteesi journalismin tilasta muuttunut merkittävästi opintojesi aikana?” (ks. liite 1) oli tarkoitus kuvailla opiskelijoiden mielipiteen muutosta. Sen olisi voinut muotoilla eri tavoin, esimerkiksi ”Miten mielipiteesi on muuttunut...?” tai ”Onko mielipiteesi muuttunut *huonommaksi/paremmaksi*...?” ja niin edelleen. Nykyisessä muodossaan kysymykseen tuli joitakin kyllä- ja ei-vastauksia, jotka eivät tuo tarkoituksenmukaista aineistoa.

Lisäksi kysymyksenasettelu toiseksi viimeisessä avoimessa kysymyksessä (ks. liite 1) ei ole paras mahdollinen selvittämään haluttua asiaa: vastauksissa mainitaan kaikki listatut tekijät, sillä todellisuudessa tällaiset käsitykset muodostuvat usein monen eri tekijän toimesta, ja vain yhden valitseminen voi olla todella haastavaa.

Kyselyn sisältämät avoimet kysymykset olivat melko yksityiskohtaisia, ja jotkin niistä olisivat saattaneet toimia paremmin haastattelutilanteessa. Jos samankaltaisen tutkimuksen toteuttaisi haastattelumenetelmällä, olisi myös jatkokysymysten esittäminen mahdollista. Nykyisellään aineistossa on muutamia vastauksia, joissa tietyt asiat jäävät ilmaisullisista syistä epäselviksi, ja joihin ei voida hakea tutkittavalta tarkennusta.

Kuten luvussa 3 mainittu, Likert-asteikon vastausvaihtoehdot eivät olleet tarpeeksi laajoja: ”hieman samaa mieltä” -vaihtoehto jäi puuttumaan kokonaan. Yksi vastaaja kertoi toivoneensa juuri sellaista vastausvaihtoehtoa, ja joutui tyytymään ”en samaa enkä eri mieltä” -vaihtoehtoon, joka ei kuvannut hänen ajatuksiaan tarpeeksi tarkasti. Jos yksi tutkittava koki näin, on mahdollista, että jollakin toisella oli samanlainen kokemus. Aineistoa tulkittaessa tulee siis ottaa huomioon, että ”en samaa enkä eri mieltä” voi joko tarkoittaa puolueettomuutta suhteessa väittämään, tai vastaajan olevan hieman samaa mieltä väittämän kanssa.

Seuraavaksi käyn läpi johdantoluvussa esitellyt tutkimuskysymykset ja pohdin niihin saatuja vastauksia. Tämän jälkeen vertailen tutkimuksen löydöksiä aiempaan tutkimuskirjallisuuteen, jonka pohjalta teen ehdotuksia jatkotutkimukselle.

5.1 Tutkimuskysymysten käsittely ja jatkotutkimusaiheet

Onko journalismin kriisidiskurssilla vaikutusta opiskelijoiden motivaatioon alalle hakeutumiseen tai käsitykseen journalismin yhteiskunnallisesta arvosta?

Viimeisessä, vapaamuotoisessa avoimessa kysymyksessä yksi tyypillisimmistä teemoista oli epävarmuus siitä, halusiko vastaaja tehdä toimittajantöitä tulevaisuudessa. Syynä ei ollut pelkkä kiinnostus, vaan epäröintiä aiheutti myös työn vaatima omistautuminen, jonka ei koettu olevan suhteessa työn saamaan arvostukseen ja toimeentuloon. Tämän aineiston perusteella ei voida kuitenkaan selvittää, minkä vuosikurssin opiskelijoilta nämä vastaukset tulivat, tai kuinka paljon työkokemusta heillä on. Työelämässä oleminen sekä opintojen aste voivat mahdollisesti vaikuttaa juuri näihin käsityksiin.

Miten journalistiikan koulutus vaikuttaa opiskelijoiden näkemyksiin journalismin yhteiskunnallisesta asemasta?

Koulutusympäristön kerrottiin vaikuttaneen joidenkin tutkittavien tapaan hahmottaa ala, mutta sen vaikutuksen laatu vaihteli vastaajasta riippuen: jotkut saivat opetusympäristöstään toiveikkaan kuvan alasta, toiset taas haasteisiin ja uhkiin keskittyvän käsityksen. Jotkut kokivat opetuksen antavan ”realistisen” kuvan alan tilanteesta, toiset taas näkivät sen muuntelevan todellista tilannetta suuntaan tai toiseen.

Yksi alkuperä negatiivisille odotuksille on mahdollisesti myös ammatillisessa orientaatioissa. Ammatillinen sosiaalistuminen on prosessi, jossa yksilö omaksuu ammattikunnan tavan hahmottaa maailmaa (Mäenpää & Ahva, 2017, 2). Ammatillisen orientaation prosessissa omaksutaan siis alan arvojen lisäksi myös alaa lävistävät huolet ja käsitykset. (Mp.)

Mäenpään ja Ahvan (2017) mukaan työkokemus on aiemmissa suomalaistutkimuksissa osoittautunut toimittajien ammatillista orientaatiota muuttavaksi tekijäksi (Mäenpää & Ahva, 2017, 5). He luokittelivat suomalaisen toimittajakunnan kolmeen ryhmään: tulokkaisiin, vakiintuviin ja konkareihin, joiden sosiaalistuminen koostuu eri tekijöistä (mts. 6-7). Tulokkaiden, eli alalle vasta pääsevien, ryhmän sosiaalistuminen määräytyy pääasiassa koulutuksen perusteella vähäisen työkokemuksen takia. Myöhemmillä ryhmillä työelämä on keskeisin sosiaalistumisen tekijä. (Mts. 6). Tämän tutkimuksen aineisto koostuu siis enimmäkseen tulokkaista, sillä suurin osa vastaajista (49 %) oli ollut alan töissä vain puolesta vuodesta vuoteen, ja 12 prosenttia enemmän kuin kaksi vuotta.

Aiemmassa tutkimuksessa on löydetty, että työelämän alkuvaiheessa olevien näkemykset tulevaisuudesta ja pysyvyydestä ovat selkeästi pidempään työelämässä olleita hauraampia (Mäenpää & Ahva, 2017, 6). He ovat opintojensa aikana tulleet tietoiseksi alan realiteeteista joko ilman tai vähäisellä määrällä kokemusta työelämästä. (Mp.). Mäenpää ja Ahva ehdottavat, että ”tulokkaiden ammatillista sosiaalistumista määrittävät siis koulutuksen tarjoamat ainekset, vuorovaikutus oppilaitosten yhteisöissä sekä lyhytaikaiset työelämäkokemukset” (mp.).

Samaan lopputulemaan päätyivät tähän kyselytutkimukseen osallistuneet journalistiikan opiskelijat. Kuten tulosluvussa kävi ilmi, omiin käsityksiin vaikuttaneista tekijöistä kysyttäessä moni opiskelija totesi, että hänen ajatuksiinsa alan tilanteesta vaikuttivat niin koulutus, työelämä kuin vertaisten ajatukset (ks. luku 4: Tulokset).

Osa vastaajista koki, että vaikka työllistyminen toimittajiksi voi olla nykypäivänä haasteellista, ne, joilla on paljon osaamista ja pystyvät vastaamaan toimittajiin kohdistuviin odotuksiin, työllistyvät kyllä. Olisikin kiinnostavaa tietää, millaiseen suuntaan opiskelijat haluaisivat journalistiikan opetusta kehittää esimerkiksi ammatillisen osaamisen monipuolistamisen kannalta. Myös opiskelijoiden suhtautumista Deuzen (2006) ehdotukseen journalistiikan opetuksen viemisestä ammatillisesta valmentamisesta enemmän kriittisyyttä ja valveutunutta kansalaisuutta korostavaan suuntaan (Deuze, 2006, 24).

Jatkotutkimusaiheet tämän tutkimuksen pohjalta voisivat keskittyä mahdollisen korrelaation kartoittamiseen työ- tai opintokokemuksen sekä sen välillä, miten journalistiikan opiskelija suhtautuu journalismin kriisidiskurssiin. Tämän korrelaation selvittäminen voisi auttaa myös vastaamaan tarkemmin tutkimuskysymyksiin: jos

opintojen etenemisaste tai työkokemus lopulta vaikuttavat opiskelijoiden ajatuksiin, saataisiin tämä niiden yhteyttä tarkasteltavasta aineistosta selville.

LÄHTEET

Berger, G. (2018). Is there a future for journalism? *Journalism Practice*, 12(8), 939-953. doi:10.1080/17512786.2018.1516117

Carlson, M. (2016). Metajournalistic discourse and the meanings of journalism: Definitional control, boundary work, and legitimation. *Communication Theory* (1050-3293), 26(4), 349-368. doi:10.1111/comt.12088

Conboy, M. (2004). *Journalism: A critical history*. London: SAGE. Haettu <http://sk.sagepub.com/books/journalism-a-critical-history>

Deuze, M. (2006). Global journalism education. *Journalism Studies*, 7(1), 19-34. doi:10.1080/14616700500450293

Guest, G., MacQueen, K.M., Namey, E.E. (2012) *Applied Thematic Analysis*. Thousand Oaks, California: SAGE Publications.

Helsinki.fi. (18.12.2020) Svenska social- och högskolan: Opiskelijaksi. Haettu osoitteesta <https://www.helsinki.fi/fi/svenska-social-och-kommunalhogs-kolan/opiskelijaksi>

Høyer, S., & Lauk, E. (2016). *Frames and Contradictions of the Journalistic Profession*. Viestintätieteiden laitos, Department of Communication. Palgrave Macmillan. Haettu <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/53995>

Joseph, B. (2016). Journalism Education. *Oxford Research Encyclopedia: Communication*. Haettu <https://oxfordre-com.ezproxy.jyu.fi/communication/view/10.1093/acrefore/9780190228613.001.0001/acrefore-9780190228613-e-92?rkey=coNqCn&result=1>

Koljonen, K. (2013a). *Kriisi journalismissa: Kansakunnan katastrofit ja muuttuva professio*. Tampere: Tampere University Press. Haettu <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9187-0> <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9187-0>

Mäenpää, J., & Ahva, L. (2017). *Opiskelu ja työelämä journalistin ammattiin so- siaalistajina: Työkokemukseen perustuva vertailu: Tulokkaat, vakiintuvat ja konkarit*. *Media & Viestintä*, (1), 017. Haettu <https://finna.fi/Record/arto.013750668>

Mäenpää, J. (2015). *Tulevaisuuden toimittajat: journalistiikanopiskelijoille suunnatun surveyn tuloksia Suomesta*. Tampereen yliopisto. Haettu <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9940-1>

Peda.net: Ohjeet. (18.12.2020). Likert. Haettu osoitteesta <https://peda.net/oh- jeet/ty%C3%B6v%C3%A4lineet/lomake/likert>

Pöyhkäri, R., Väliverronen, J., & Ahva, L. (2016). Suomalaisen journalistin itseymmärrys muutosten keskellä. *Media & Viestintä*, (1), 016. Haettu <https://finna.fi/Record/arto.013750660>

Seppänen, J. & Väliverronen E. (2012). *Mediayhteiskunta*. Tampere: Vastapaino.

LIITTEET

LIITE 1: KYSELYLOMAKE

Journalismin tulevat tekijät

Journalismin sanotaan olevan kriisissä. Mediassa ja journalistiikan tieteenalalla keskustellaan siitä, kuinka digitalisaatio, globalisaatio ja työelämän muutos muuttavat journalismia ja siinä tehtävää työtä. Tässä kyselyssä haluan kuulla, mitä ajatuksia keskustelu journalismin kehityssuunnasta alan opiskelijoissa herättää. Olen kiinnostunut myös siitä, mitkä tekijät vaikuttavat eniten tämän käsityksen muodostumiseen: onko se esimerkiksi median tapa kehystää aihe, opintoympäristössä käyty keskustelu, työelämän diskurssit vai kenties joku muu.

Osallistumalla annat suostumuksesi henkilötietojesi käsittelyyn tässä opinnäytteessä tietosuojatiedotteessa ja tietosuojailmoituksessa kuvattuun tarkoitukseen. Lomakkeen lopussa voit halutessasi antaa sähköpostiosoitteesi, jos haluat kuulla tutkimuksen tuloksista niiden valmistuttua. opinnäytteessä tietosuojatiedotteessa ja tietosuojailmoituksessa kuvattuun tarkoitukseen. Lomakkeen lopussa voit halutessasi antaa sähköpostiosoitteesi, jos haluat kuulla tutkimuksen tuloksista niiden valmistuttua.

Tietosuojalomake: <https://www.dropbox.com/s/ffrlj292q735y5k/Tietosuojalomake.pdf?dl=0>

Tietosuojatiedote: <https://www.dropbox.com/s/w4nzj01iytnox2q/Tietosuojatiedote.pdf?dl=0>

1. Opiskeletko ammattikorkeakoulussa vai yliopistossa?

- ammattikorkeakoulussa
- yliopistossa

2. Missä vaiheessa opintojasi olet tällä hetkellä?

- 1.-2. vuodella
- 3.-4. vuodella
- 4.-5. vuodella
- myöhemmällä kuin 5. vuodella

- olen valmistunut

3. Onko tavoitteesi valmistumisesi jälkeen työskennellä toimittajana?

- kyllä
- ei
- en tiedä/en osaa sanoa

4. Kuinka monta vuotta olet tehnyt töitä toimittajana yhteensä?

- minulla ei ole kokemusta toimittajantyöstä
- 0,5-1 vuotta
- 1-2 vuotta
- enemmän kuin 2

Valitse seuraavien väitteiden pohjalta kokemustasi parhaiten kuvaava vaihtoehto:

5. Journalismi muutama vuosikymmen sitten vastasi paremmin journalismin ideaaleja kuin nykypäivän journalismi.

- täysin eri mieltä
- hieman eri mieltä
- en samaa enkä eri mieltä
- täysin samaa mieltä
- en osaa sanoa

6. Journalismilla ei ole enää yhtä paljon yhteiskunnallista vaikutusvaltaa kuin aiemmin.

- täysin eri mieltä
- hieman eri mieltä
- en samaa enkä eri mieltä
- täysin samaa mieltä
- en osaa sanoa

7. Journalismi on kriisissä.

- täysin eri mieltä
- hieman eri mieltä

- en samaa enkä eri mieltä
- täysin samaa mieltä
- en osaa sanoa

8. Digitalisaatio on uhka journalismille.

- täysin eri mieltä
- hieman eri mieltä
- en samaa enkä eri mieltä
- täysin samaa mieltä
- en osaa sanoa

9. Journalismin eettiset arvot ovat uhanalaisena.

- täysin eri mieltä
- hieman eri mieltä
- en samaa enkä eri mieltä
- täysin samaa mieltä
- en osaa sanoa

10. Toimittajille ei ole enää tulevaisuudessa tarvetta.

- täysin eri mieltä
- hieman eri mieltä
- en samaa enkä eri mieltä
- täysin samaa mieltä
- en osaa sanoa

Avoimet kysymykset:

11. Onko mielipiteesi journalismin tilasta muuttunut merkittävästi opintojesi aikana?

-

12. Millaisen kuvan olet saanut alan tilasta työelämästä tai journalistisessa työssä olleilta henkilöiltä?

-

13. Mikä seuraavista on mielestäsi vaikuttanut käsityksiisi journalismiin ja media-alan tilanteesta eniten: työelämä, media, opiskeluympäristö/opettajat, vertaisesi (opiskelu-/työtoverit) vai joku muu? Voitko kertoa tarkemmin, miksi näin on?

-

14. Kerro halutessasi tähän omin sanoin ajatuksistasi media-alasta ja toimittajuudesta.

-

Jätä sähköpostiosoitteesi tähän, jos haluat saada tietoa tutkimuksen tuloksista. Sähköpostiosoite jää vain tutkimuksen toteuttajan (Milena Sopenen) tietoon.